

Zondag 14 maart 2021

Zondag Laetare

Lezingen: 2 Kronieken 36, 14-16. 19-23; Johannes 3, 14-21

Overweging

“Laetare, verheugt u, er komt licht!”

Ik begrijp deze woorden, maar kan ze soms niet voelen. Optimistische blijven? Hoopvol vertrouwen, zoals steeds prachtig op onze gevel prijkte (sinds kort ‘hoopvol verwachten’) Kent u dat ook, dat je probeert als christen te leven, maar dat je toch ook voelt dat je tekort schiet?

Ik heb dat steeds wanneer ik dat reclamefilmje zie van - ik dacht- Cordaid. De eerste shots zijn gemaakt met een drone. Toen ik het de eerste keer zag, dacht ik nog dat het een filmje was van een reisbureau. Maar al gauw grijpt het je naar de strot. De camera vliegt steeds lager en zoomt in op een eindeloze vlakte met tenten en tentjes. Een vluchtelingenkamp. Overduidelijk. En een paar seconden later confronteert de camera je met een moeder met een zichtbaar doodziek kindje.

De eerste keer toen ik dat filmje zag, was ik verpletterd. En het heeft nog steeds een grote impact en soms loop ik even weg. Dan kan ik het niet aanzien.

Ben ik de enige of heeft u dat ook bij dit filmje of op andere momenten? Heeft u dat ook dat u zich wel eens onmachtig voelt? Ik kijk dan naar mezelf met de ogen van die ander.

Ik kijk naar mijn huis met een dak. Geen lekkage, de ijskast overvol mega veel fruit en verse groenten. Verwarming op koude dagen. Een ventilator bij hitte.

Heeft u dat ook, dat u zich gaat vergelijken met anderen, die ogenschijnlijk veel meer leven zoals we bedoeld zijn? Met waarachtige aandacht voor de ander? Vraagt u zich ook wel eens af of het steentje dat u bijdraagt voldoende is? Wanneer is het goed? Wanneer kunnen we onszelf in de spiegel aankijken en tegen onszelf zeggen: ja, het is goed zo.

Of hoort voortdurende onzekerheid bij ons christelijk leven en is het belangrijk om continu vragen te blijven stellen aan onszelf? Juist om kritisch te blijven en voortdurend in beweging en in contact met onze naasten te kunnen zijn?.....

Er zijn veel mensen tot voorbeeld voor ons geworden door hun heldendaden, waarbij ze zichzelf wegcijferden en zich volledig inzetten voor hun idealen en de idealen van hun naasten. Zij waren degenen, die in staat waren in duistere tijden een lichtpuntje te zien.

En hoop en vertrouwen te ervaren, waardoor zij grote dingen tot stand brachten. De hier vaak genoemde Nelson Mandela, maar ook Rosa Parks. Zij weigerde in 1955 in Alabama haar zitplaats af te staan aan een blanke, zoals de wet in Alabama destijds voorschreef. Zij heeft de rest van haar leven gewijd aan het afschaffen van de rassensegregatie.

Als ik hun verhalen hoor, kan ik alleen maar bewondering hebben. Maar ik ervaar hen ook als zodanig bijzonder, dat ik me realiseer dat ze werkelijk heel ver van mij afstaan. In relatie tot hen kan ik alleen maar hopen, dat ik misschien 1 % heb van de moed, die zij hadden.

Mensen die dichterbij staan en zich enorm voor anderen inzetten kunnen op een andere manier indruk maken.

Zo kwam ik op internet een documentaire van de VPRO tegen uit 2015. In deze documentaire wordt Birsan Basar gevolgd. Zij is een Nederlands-Turkse jonge vrouw van – ik schat- eind twintig. Zij heeft de diagnose autisme gekregen, nadat zij in haar jonge jeugd heel ongelukkig was.

Nadat de diagnose was gesteld heeft zij passende therapie gekregen en goed onderwijs (ze is heel intelligent) , waardoor zij zich fantastisch kon ontwikkelen. Ze heeft op vakantie bij familie in Turkije ontdekt, dat de diagnose autisme niet of foutief wordt gesteld. Ook worden mensen met autisme per definitie als niet intelligent afgeschilderd. Als gevolg daarvan krijgen veel kinderen en jongeren geen goede therapieën en nauwelijks onderwijs.

Als een jonge Jeanne D ' Arc trekt ze in Turkije ten strijde tegen alle misvattingen over autisme. En met haar doorzettingsvermogen en haar soms wat hoekige charme geeft ze tegenwoordig lezingen over autisme aan geneeskunde studenten en artsen , heeft ze in het Turks een boek geschreven over autisme en komt ze regelmatig in talk shows. Ze heeft er als het ware een helden status gekregen.

Een ander voorbeeld van iemand, die indruk heeft gemaakt is de journalist Guido Bindels. Zijn verhaal stond in de bijlage van de Trouw van 6 maart. Hij is samen met zijn vrouw co-ouder van hun meervoudig gehandicapte dochter. Er staat een foto bij het artikel, waarop Guido Bindels samen met zijn dochter op een levensgroot plastic beest zitten, wat je ook wel op kermissen ziet of voor winkels. Als je er geld instopt, kun je langzaam heen en weer wiegen. En niet alleen de dochter straalt . Ook de vader.

De warmte waarop hij over zijn dochter praat, de liefdevolle verzorging en het feit dat hij door zijn verhaal zijn dochter een stem geeft, maakt hem tot een Florence Nightingale van onze tijd.

Misschien is het een valkuil om ervan uit te gaan, dat alle ontmoetingen die wij hebben, het beste in ons naar boven halen. Sommige ontmoetingen doen ons stralen, bij sommige ontmoetingen keren we als het ware naar het licht en kost het weinig moeite om te leven zoals we bedoeld zijn. Andere ontmoetingen vinden misschien plaats in de schaduw. Komen ons niet ten goede, voeden ons niet maar belemmeren ons misschien. Maar ook wanneer we in de schaduw leven is er altijd weer licht. Zoals er na elke nacht weer daglicht komt en na elke winter lente.

Leven vanuit het donker hoeft ook niet altijd negatief te zijn. Zo kwam Nicodemus in de nacht naar Jezus met zijn vragen. Zo staat het geschreven. Misschien voelde hij zich minder bespied? En daardoor veiliger om zijn vragen te durven stellen aan Jezus, over wie hij al zoveel had gehoord.

Licht, donker en schaduw zijn niet zwart en wit, maar kunnen door veranderend perspectief andere betekenis krijgen. Dit illustreert het volgende verhaal. Een reiziger zag een boer werken in zijn boomgaard. Hij was onder de indruk van de schoonheid van de bomen en de vruchten die ze droegen. Toen liep hij naar de boer en zei: "Gefeliciteerd met uw boomgaard. Men kan zo zien, dat u er uw hele ziel in gelegd heeft. Toch is er een ding, dat ik niet begrijp". En de reiziger wees naar een oude fruitboom, die nauwelijks vruchten droeg. "Waarom laat u uw levenswerk ontsieren door die boom?" Toen glimlachte de boer en zei: "Die boom heb ik niet voor de vruchten maar voor de schaduw." Tot zover dit verhaal.

Misschien is het een kwestie van vertrouwen. Erop vertrouwen, dat je er in het leven niet alleen voor staat. En dat de goede Heelmakende over ons waakt en met ons begaan is. De Eeuwige, die ons onze tekortkomingen gunt, die ons steeds weer de kans geeft, goed te doen, groots, maar ook klein, bijna onzichtbaar. In het volle licht, maar ook in de schaduw. Die ons draagt wanneer we dreigen te vallen en ons omarmt met al onze imperfecties.

Zo levend zien we in de spiegel misschien wel iemand, die wel eens een gelegenheid laat lopen om iets voor een ander te betekenen. Iemand, die soms uit is op eigengewin. Maar is het ook niet zo, dat wij onszelf mogen vergeven, zoals de Eeuwige ook ons vergeeft? Zo heeft Jezus ons toch geleerd in de verhalen, die over hem verteld worden?

Jezus voelde zich juist verbonden met de kleine man of vrouw. En niet met de celebrities uit zijn tijd. Hij voelde zich juist aangetrokken tot degenen, die zichzelf vragen durven stellen, die in de ogen van de anderen 'zondig' waren. De ploeteraars, de zoekenden. Degenen, die ondanks hun geploeter en zoeken oog hadden voor hun naasten. In kleine gebaren, in het aanreiken van een kruik water, in het toedekken van een gewonde. Kleine daden kunnen het leven zin geven. Een klein beetje aandacht, achterom kijken of over de heg, iemand begroeten tijdens een ommetje of een boodschap meenemen voor iemand uit de winkel. Een telefoontje.

Ik wil u tenslotte de tekst voorlezen van een prachtig gedicht, dat sommigen van u vast kennen. Het is geschreven door Bram Vermeulen en later door Paul de Leeuw en Stef Bos opnieuw uitgebracht. Arie Perk zal daarna de melodie voor u spelen.

De steen.

Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde
Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier , hou je niet tegen
Het water vindt er altijd een weg omheen
Misschien eens gevuld door sneeuw en regen
Neemt de rivier mijn kiezel met zich mee
Om hem dan glad en rond gesleten
Te laten rusten in de luwte van de zee
IK heb een steen verlegd in een rivier op aarde
Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten
Ik leverde bewijs van mijn bestaan
Omdat door het verleggen van die ene steen
De stroom nooit meer dezelfde weg kan gaan.

Janine Noten